

Opgroeien

Koning Albert I-Laan 1.2 bus 523

8200 BRUGGE

iroj.jeugdhulp.be

Verslag IROJ

Datum: 27/02/2026

Locatie: Quercus - VAC Brugge

Aanwezig: Ann Vuylsteke, Hilde Verplancke, Kaat Decuypere, Karen Lefevere, Siska Cauwe, Liesbeth Vandamme, Marlies Devos, Jozefien Van Landschoot, Alia Sayka, Joost Bonte, Nathalie Dessein, Tim Verbeke, Filip Van Becelaere, Toine Perneel, Wim Hove, Katleen Castelein, Annelies Catoor, Frederik Declercq Stijn Hermans

Afwezig met kennisgeving: Ingrid Crabbe, Cedric Kemseke, Dieter Rigole, Nina Van Coillie, Sofie Serruys, Veerle Louwage, Sigrid Verhees, Lien Vanmaele, Eveline Popelier, Alice Segart, Charlotte Dewitte, Pascal Heytens, Joke Castelein, Lucia Dreser,

Voorzitter: Ann Vuylsteke

Verslaggever: Stijn Hermans

Welkom

De voorzitter verwelkomt de aanwezigen, de verontschuldigungen worden overlopen

- Wijzigingen IROJ-lidmaatschap: vertegenwoordiging Konekti: Frederik Declercq neemt het mandaat van Dieter Rigole over. Dieter blijft plaatsvervangend lid van het IROJ vanuit de CKG's.
- Filip neemt vandaag de spiegel in handen.

1. Opvolging en goedkeuring verslag IROJ 23 januari 2026

- Op 13 februari heeft een IROJ-voorzittersoverleg met de administraties plaatsgevonden. Hier is o.a. aandacht besteed aan de signaalfunctie van de IROJ's. Er is nog geen antwoord op het gezamenlijk signaal dat in december werd verstuurd naar de Minister en de administraties. Het verslag van dit overleg zal worden bezorgd van zodra dit beschikbaar is.
- Vorige vergadering was aangegeven dat Kjell Deprez (kastor pollux) plaatsvervangend lid was geworden namens de BJB-voorzieningen. Er was opgemerkt dat hierdoor 2 vertegenwoordigers vanuit dezelfde organisatie lid zijn van het IROJ (naast Marlies Devos die reeds lid was namens de VAPH-voorzieningen). De vraag werd gesteld of dit opportuun is. Dit is ondertussen besproken met de betrokkenen. De feedback van Kjell Deprez wordt toegelicht. Formeel wordt deze situatie niet uitgesloten door het huishoudelijk reglement van het IROJ.

De leden van het IROJ zien momenteel geen redenen om een wijziging door te voeren.

- Netwerkstuurgroep Crisis en Crisismeldpunt
Heidi Brock is recent aangesteld als nieuwe voorzitter van de netwerkstuurgroep crisis.
Het CAW Noord-West-Vlaanderen zal een nieuwe coördinator voor het crisismeldpunt minderjarigen aanstellen. Tijdelijk wordt de coördinatie opgevolgd door Eline Malfait die samen met Alia Sayka de link zal leggen naar het IROJ.
- Er is nog geen nieuws over de uitbreiding VAPH (MFC en RTH).

Het verslag van het IROJ van 23 januari 2026 wordt goedgekeurd.

2. Voorstelling van het vernieuwde dienstverleningsmodel

Afdeling Jeugdzorg en bescherming

Toelichting

Katleen Castelein (Directeur jeugdzorg en -bescherming West-Vlaanderen) en Sara Van Riel (Beleidsmedewerker Afdeling Jeugdzorg en -bescherming) geven toelichting bij dit agendapunt (cfr presentatie in bijlage).

De transitie van de Afdeling Jeugdzorg en -bescherming is nog lopend, de toelichting vandaag geeft inzicht in het concept dat is uitgewerkt en waarover recent de communicatie is gestart naar de stakeholders in het raadgevend comité, de opvolggroep van het plan jeugdhulp, maar ook in alle IROJ's.

De verdere doorvertaling naar een dienstverleningsmodel wordt in het najaar aangepakt. De implementatie wordt voorzien in 2028.

Bespreking

- Vanuit de hoek van de CLB's wordt aangegeven dat er ongerustheid is.
De signalen vanuit het VK (cfr verder) tonen het falen van het huidige systeem.
Er is geen ruimte meer bij de medewerkers van de CLB's. De decretale opdracht van de CLB's staat erg onder druk.
Daarnaast is er steeds de dreiging van gerechtelijke vervolging als er iets fout loopt.
Het consult sterker maken kan helpend zijn, maar er wordt te weinig aandacht gezet op wat de hulpverlener al doet. Er is vooral nood aan mensen die aan de slag gaan met de gezinnen, de kinderen en de jongeren. Er moet sneller inzet van hulpverlening mogelijk zijn.
- Vanuit de cliëntvertegenwoordiging wordt gewezen op de verontrusting over het gebrek aan kwalitatieve betaalbare woningen, de lage inkomens en de wachtlijsten. Basisrechten worden geschonden, zorg is niet betaalbaar. Mensen die het moeilijk hebben kunnen geen keuzes maken. De schaarste in veel beleidsdomeinen, resulteert vaak in armoede en verontrusting. Men responsabiliseert de ouders eerder dan het systeem dat de schaarste in stand houdt. Het wantrouwen en de focus op veiligheid is in veel beleidsdomeinen groot.
- De tijdsgeest vraagt snelle interventies en er is geen ruimte meer voor fouten.
Er wordt aangegeven dat het niet de bedoeling van het nieuwe kader is om alle problemen binnen te trekken, wel om trachten te vermijden dat situaties jarenlang aanslepen zonder dat er wordt aangemeld. Er wordt vaak verweten dat te snel wordt ingegrepen maar anderzijds wordt ook verweten dat het te lang duurt eer er wordt ingegrepen. Dit geeft het spanningsveld weer.
- In welke mate werd de beleving van kinderen en jongeren van bij begin meegenomen in het transitieproces?
Dit is niet vooraf gebeurd, er is voor gekozen om de eerste lijnen uit te tekenen binnen de eigen

afdeling. In de huidige fase wordt hier wel op ingezet. Er wordt een aparte dag georganiseerd met Cachet. De cliëntvertegenwoordigers zitten ook in de opvolggroep.

- **Wat zijn de positieve elementen die IROJ-leden zien:**

- er zijn diepgaande inspanningen gedaan en er wordt tijd genomen voor de verdere ontwikkeling en uitrol;
- de focus ligt op overleg en samen nadenken rond de casus;
- de focus ligt op de toegankelijkheid - hopelijk zal dit ook worden gerealiseerd;
- er wordt verder ingezet op consult;
- er is betrokkenheid van alle niveaus;
- er is aandacht voor mogelijke continuïteit van de consulenten bij de overgang naar een opvolging door SDJ (afhankelijk van de situatie);
- de vereenvoudiging van de administratieve last (M-doc);
- de nauwere samenwerking binnen de afdeling;
- een snel inzet kan als het nodig is.

- **Waar zien IROJ-leden bezorgdheden ?**

- er wordt een warme oproep gedaan om bij het verder vorm geven er een participatief proces van te maken met cliëntvertegenwoordigers. Werk ruimer dan Cachet en betrek ook ouders.
- betrek onderwijs bij het vorm geven van de plannen, deze wijzigingen hebben effect op werking van onderwijsactoren.
- We leven in tijden van schaarste waardoor er steeds minder ruimte is voor overleg. In dit voorstel stuurt men net aan op nog meer overleg. Als de beschikbare middelen niet toenemen, dan moeten we ons afvragen wat het extra overleg precies zal opleveren voor de cliënt?
- het vroeg betrekken van een consuler en pas ingrijpen als dat nodig is: hoe maak je de omslag naar ingrijpen en wat zijn de consequenties?
Hoe vertaalt de opvolging tijdens de consultfase zich naar dossiervorming of registratie van de consuler en hoe zal dit worden gebruikt wanneer er wordt ingegrepen ?
Hoe zal dit overkomen bij de cliënt ?
- er is bezorgdheid over de toeleiding naar MFC's gezien de beweging binnen het VAPH. Is er afstemming tussen de agentschappen ?
- hoe wordt de link gemaakt en bruggen geslagen met K&G, de lokale teams en de basisvoorzieningen ?
- zal de andere profilering geen extra drempel zijn voor consult op zorgtafels ?
- wat met de toegang voor de kinderen en gezinnen – er zijn gezinnen die liever wel of liever niet de stap van OCJ naar de jeugdrechter willen zetten.
- wat zal de impact zijn op de werklast voor de consulenten – zullen ze nog meer overbevraagd en onbereikbaar zijn ?
- wat met het beroepsgeheim en welke effecten zal dit hebben op de samenwerking met actoren in andere sectoren (vb GGZ en psychiatrie) ?
- wat zullen de effecten zijn op de werkdruk van hulpverleners ?
- zullen er middelen zijn voor organisaties om het verder op te volgen ?
- vanuit de Centra voor Ambulante Revalidatie merkt men een sterke groei van ASS en ADHD. Er zijn meer en meer kinderen die al op zeer jonge leeftijd worden geschorst op school.
We zouden hierop moeten anticiperen maar doen we dit ook ? Gaan we de nodige zorg kunnen bieden ?
- wanneer van inzetten op expertise-deling wordt overgestapt naar het mandaat – hoe keer je daarna terug in relatie met het gezin ?
- het CBS (Capaciteitsbeheerssysteem) van Opgroeien loopt en verloopt in een dialoog.
Er is vrees dat er een stap verder zal worden gegaan en een dwingende aanpak volgt.

- er lijkt een tegenstrijdigheid tussen overleg en dialoog enerzijds en anderzijds veel focus op de rol vanuit “overheid” in de presentatie.
- er is nood aan mensen die meer doen dan mee denken, er is nood aan mensen die mee doen.

Toegevoegd agendapunt – aanmeldingsstop

Vertrouwenscentrum Kindermishandeling West-Vlaanderen

Het VK West-Vlaanderen zal vandaag communiceren over een aanmeldingsstop van 6 maanden die op 2 maart ingaat. Ze blijven verder inzetten op advies en coaching en zullen lopende trajecten verder opvolgen, maar er worden geen nieuwe trajecten opgestart.

De directie kon vandaag niet aanwezig zijn om toelichting te geven bij deze beslissing, ze hebben de voorbije dagen hierover al gecommuniceerd met een aantal partners en blijven bereikbaar en bereid tot gesprek.

De beslissing is deels het gevolg van de toename van aanmeldingen binnen de VK's, wat recent in de media aan bod kwam, maar is vooral een maatregel om de eigen werking in West-Vlaanderen op punt te zetten. Het VK West-Vlaanderen worstelt al een aantal jaren met uitval van personeel en instroom van jong personeel dat een leercurve meebrengt.

Bespreking

Er is begrip voor de beslissing om de werking naar de toekomst te garanderen. Anderzijds zal deze beslissing een impact hebben op partners die momenteel zeer weinig marge hebben.

3. Plan Jeugdhulp & Conceptnota Personen met een handicap – Stand van zaken

Toelichting

- Er is recent vanuit Opgroeien een oproep verspreid in het kader van het uitbreidingsbeleid gezinshuizen (cfr verder)
- Werkgroep Crisis: Alia geeft een korte stand van zaken mbt de werkgroep crisis die in het kader van het plan jeugdhulp is gestart. Er is een synthesesetekst opgesteld waarin een aantal opties worden uitgetekend. De synthesesetekst is bedoeld om feedback te verzamelen bij de achterban. De tekst zal worden verspreid naar de IROJ-leden. Feedback mag worden bezorgd aan Alia, tegen 23 maart. Op 26 maart vindt de volgende sessie van de werkgroep plaats, waarna een finaal document zal worden opgemaakt voor de Minister.

4. Advisering aanvragen reconversie gezinshuizen

Toelichting

Er is een gezamenlijke aanvraag bezorgd voor de reconversie naar gezinshuizen vanuit .Binnenstad, CKG St-Clara, De Kantel, Viro en Xplo.

Binnenstad, CKG St-Clara en De Kantel voorzien de realisatie van samen 5 gezinshuizen, Viro voorziet de realisatie van 1 gezinshuis en Xplo de realisatie van 2 gezinshuizen

De gezamenlijke aanvraag is vooraf bezorgd aan de IROJ-leden en is op 25 februari besproken in de werkgroep advisering die een voorstel van advies heeft geformuleerd. Het voorstel van advies wordt toegelicht.

Bespreking

- Een lid merkt op dat de complexiteit van de doelgroep in een gezinshuis wordt bepaald door de voorziening die het concept vorm geeft. Dit kan een complexe doelgroep zijn.
Er wordt aangegeven dat de complexiteit inderdaad sterk kan variëren naargelang het concept. De gezinshuisouders zijn evenwel een belangrijke factor in deze. Door de band, zal de doelgroep van een gezinshuis minder complex zijn dan in een leefgroep.
- Er wordt op gewezen dat ook in leefgroepen discontinuïteit kan ontstaan door ziekte of vertrek van personeel waardoor leefgroepen worden gesloten.

Besluiten

Het IROJ gaat akkoord met het voorstel van advies dat door de werkgroep advisering werd geformuleerd.

Uitbreiding gezinshuizen (Opgroeien)

Opgroeien heeft op 20 februari een oproep gedaan met het oog op de uitbreiding met 12 gezinshuizen. Voor West-Vlaanderen wordt een uitbreiding voorzien met één gezinshuis. De criteria uit de oproep worden kort overlopen.

Aanvragen moeten de goedkeuring krijgen vanuit de provinciale stuurgroep en gezinshuizen en moeten door het IROJ worden geadviseerd ten laatste op 20 april.

Omdat het volgende IROJ pas op 8 mei plaatsvindt zal een extra online IROJ worden ingepland.

Bespreking

- De provinciale stuurgroep gezinshuizen komt opnieuw samen op 6 maart. Daar zal worden bekeken hoe nieuwe kandidaat-organisaties de link kunnen maken naar deze stuurgroep.
- Er zijn momenteel al heel wat trajecten met kandidaat gezinshuisouders lopend, er zal zeker worden ingezet op deze uitbreiding.
- Een lid merkt op dat voor de selectie van de kandidaat-voorzieningen, het belangrijk is om rekening te houden met de regio's waar er kandidaat gezinshuisouders zijn, zodat er een snelle match kan worden gemaakt.
De vraag wordt gesteld of dit ook betekent dat er best voorrang wordt gegeven aan voorzieningen in regio's waar er nog geen gezinshuis actief is. Hierop wordt aangegeven dat de locatie van het gezinshuis niet noodzakelijk samenvalt met de regio waar de voorziening is gevestigd. CKG St-Clara bijvoorbeeld hoopt in de Westhoek te kunnen starten met een aanbod van gezinshuizen om mee een antwoord te kunnen bieden aan de noden in die regio.

Besluit:

Er wordt een datum gezocht voor een tussentijdse advisering door het IROJ

5. Regionaal actieplan IROJ

Wegens tijdsgebrek wordt de bespreking van dit agendapunt verschoven naar het IROJ van 8 mei.

6. WINGG Proeftuin Actie 2: nieuw projectplan

Actie 2 is een oproep die twee jaar geleden door Vlaanderen en de FOD werd gelanceerd om vanuit kleinschalige proeftuinen te werken rond crisispreventie. De focus vanuit WINGG en partners lag op de inzet op laagdrempelige vindplaatsen (CLB en een CAW-Overkop).

In het najaar van 2025 is aangekondigd dat de actie met 2 jaar zou worden verlengd, dit maal zou de focus liggen op een preventie aanpak van de beschermende observatiemaatregelen (BOM), de vroegere collocatie. Er wordt aangegeven dat bij een aanzienlijk deel van de jongeren waarvoor een BOM wordt uitgesproken, dit ten onrechte gebeurd zou zijn.

De proeftuin is gericht op het vermijden van de BOM, of het in tijd zo kort mogelijk houden van deze maatregel als deze maatregel toch nodig is.

Het voorstel vanuit WINGG moet vandaag worden ingediend.

Er is voor gekozen om de 2 vindplaatsen te linken aan 2 politiezones. Uit de analyse van de trajecten bleek dat de politie bij een aanzienlijk aandeel van de casussen betrokken was. De politiezones zijn ook vragende partij voor ondersteuning. Er zou worden samengewerkt met de PZ Vlas en de PZ Brugge.

De flow wordt kort toegelicht.

Bespreking

- Er wordt gesuggereerd om ook linken te maken met het werkveld, vb met 't Salon in de Brugge. Dit zal worden bekeken in de eerste fase van de proeftuin.
- In veel trajecten waar een BOM wordt genomen is OSD betrokken.
- Naast deze proeftuin is er vanuit WINGG ook een proeftuin ter ondersteuning van de spoedafdelingen en is er een inzet van casemanagers binnen De Korbeel die betrokken kunnen worden als er sprake is van een BOM.
- Het lijkt zinvol om een analyse te maken van wat er allemaal voorafgaat in het traject van jongeren, voor het zover komt.

7. Signalen cliëntvertegenwoordigers

- Ouders die zich vrijwillig aanmelden voor hulp, maar geen antwoord krijgen. Er was afgesproken om in een eerste stap met de cliëntvertegenwoordigers in gesprek te gaan met de coördinatoren één gezin één plan. Er wordt nog gezocht naar een passende datum.
- Er is recent een denkoefening gebeurd met de cliëntvertegenwoordigers op het Vlaams platform Beleidsparticipatie 11/02/2026. Samenwerking is weerhouden als thema. Een verdere concretisering zal gebeuren op een volgend overleg in mei.
- De verdere aanpak vanuit het IROJ rond het thema armoede wordt omwille van tijdsgebrek verschoven naar het IROJ van 8 mei.

8. Stand van zaken in de regio

Wegens tijdsgebrek wordt de bespreking van dit agendapunt verschoven naar het IROJ van 8 mei.

9. Korte berichten en varia

- Reflecties vanuit de Spiegel
Vanuit het perspectief van een jongere is wat er is besproken moeilijk te volgen. Het zet aan tot spijbelen.

Er wordt vertrokken vanuit de verwachtingen van het regeerakkoord - wat met de verwachtingen van de jongeren ? Dat de stem van jongeren meetelt bij het uitwerken van beleid is evident.
Er is veel overleg in werk- en stuurgroepen, wordt er nog gewerkt ?
De plannen rond de gezinshuizen zijn goed nieuws.